

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ЦИФРОВОГО БІЗНЕСУ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

для здобувачів спеціальності ФЗ «Комп'ютерні науки»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
денної та заочної форм здобуття вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО

на засіданні кафедри економіки та
цифрового бізнесу
(протокол № 2 від «07» вересня 2026 р.)

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою Державного
університету економіки і технологій
(протокол № 2 від « 11 » вересня 2026 р.)

Кривий Ріг – 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів спеціальності F3 «Комп'ютерні науки» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти / Державний університет економіки і технологій, Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти, кафедра економіки та цифрового бізнесу; уклад. Л. ШОКОТЬКО, Т. ПАВЛИШ, М. СЕЛЕЗНЬОВ, рец. В. ХОЦКІНА. – Кривий Ріг, 2026. – 29 с.

Укладачі: Людмила ШОКОТЬКО асистент кафедри економіки та цифрового бізнесу
Тетяна ПАВЛИШ доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу, к.п.н.
Максим СЕЛЕЗНЬОВ доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу, к.т.н.

Рецензент: Валентина ХОЦКІНА доцент кафедри інформатики і прикладного програмного забезпечення, к.т.н.

Коротка анотація. Наскрізна програма практики для здобувачів спеціальності F3 «Комп'ютерні науки» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти – це інтегрована складова частина освітньо-професійної програми. Документ містить чітко сформульовані цілі, завдання, вимоги до результатів навчання та порядок організації практики. Програма є актуальною, структурованою та відповідає сучасним потребам ІТ-галузі й освітньому стандарту спеціальності F3 «Комп'ютерні науки».

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. МЕТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ	6
2. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	10
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	13
4. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	15
5. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	18
6. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ	21
7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	24
Додаток А. Зразок титульного аркуша звіту по практиці	26
Додаток Б. Зразок завдання до проходження практики	27
Додаток В. Критерії оцінювання результатів практичної підготовки	28

ВСТУП

Широка інформатизація суспільства в Україні обумовлює необхідність сучасного підходу до підготовки фахівців з комп'ютерних наук та інформаційних технологій. Це, насамперед, пов'язано як із зміною умов діяльності підприємств (організацій, установ), так і зміною ролі, характеру і змісту діяльності фахівців та керівників різних рівнів.

Практична підготовка є ключовою складовою освітнього процесу підготовки фахівців зі спеціальності ФЗ «Комп'ютерні науки» та відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності майбутніх ІТ-спеціалістів. Кожен вид практики забезпечує поступове занурення здобувачів вищої освіти у реальні умови роботи з інформаційними технологіями, програмними системами, даними та сучасними засобами розроблення.

Метою практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час вивчення дисциплін фахового спрямування, шляхом виконання практичних завдань, пов'язаних із аналізом, проєктуванням, розробленням, тестуванням і підтримкою інформаційних систем та програмного забезпечення.

Наскрізна програма практики (НПП) є основним навчально-методичним документом, що визначає цілі, зміст, послідовність, вимоги та форми проведення всіх видів практики на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Програма встановлює критерії оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, необхідних для опанування сучасних інформаційних технологій, алгоритмів, методів обробки даних, веб- та програмної інженерії.

Практика є невід'ємною частиною освітньо-професійної програми підготовки здобувачів спеціальності ФЗ «Комп'ютерні науки». Протягом її проходження здобувачі вищої освіти набувають первинного професійного досвіду, розвивають загальні та фахові компетентності, зокрема здатність застосовувати теоретичні знання, працювати з інформацією, користуватися

сучасними інструментами програмування, працювати в команді та розв'язувати прикладні задачі ІТ-сфери.

Практична підготовка виконує системоутворюючу функцію серед інших форм освітньої діяльності та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти готовності до самостійної професійної діяльності. Вона забезпечує інтеграцію навчальних результатів, отриманих під час засвоєння дисциплін з програмування, інформаційних систем, баз даних, комп'ютерних мереж, штучного інтелекту, кібербезпеки та інших компонентів освітньої програми.

НПП дає здобувачам чітке уявлення про зміст і завдання кожного етапу практики, порядок виконання індивідуальних завдань, а також визначає форми підтримки з боку керівників практики від закладу вищої освіти та бази практики. Це забезпечує цілісність і наступність у підготовці майбутніх фахівців з комп'ютерних наук.

1. МЕТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ

Метою всіх видів практик є закріплення та поглиблення теоретичних знань і вмінь у галузі комп'ютерних наук, набуття здобувачами досвіду практичної діяльності у сфері розроблення, впровадження та супроводу інформаційних систем і програмного забезпечення. Під час практики здобувачі вищої освіти застосовують отримані знання з алгоритмізації, програмування, баз даних, комп'ютерних мереж, веб-технологій та інших складових спеціальності у реальних виробничих умовах. Важливим результатом є формування здатності творчо й ефективно розв'язувати прикладні ІТ-завдання, адаптуватися до вимог сучасного ринку та приймати обґрунтовані інженерні рішення під час виконання професійних обов'язків.

Наскрізна програма практики відбиває єдину систему послідовної підготовки фахівців за допомогою поєднання теоретичних знань із рішенням практичних питань. Перелік усіх видів практик і терміни проведення визначені освітньо-професійною програмою "Комп'ютерні науки" та навчальним планом спеціальності F3 "Комп'ютерні науки" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відповідно до навчального плану передбачено такі види практик:

Рівень вищої освіти	Вид практики	Семестр проведення	Кількість кредитів
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти – БАКАЛАВР	виробнича	4	3
	переддипломна	8	3

Виробнича практика

Метою виробничої практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами (формами організації та знаряддями праці) в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

У відповідності до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю **F3 «Комп'ютерні науки»** при проходженні виробничої практики здобувачі повинні опанувати наступні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.

ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів

вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.

ПР10. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнт-серверних застосунків, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, створювати розподілені бази даних, сховища та вітрини даних, бази знань, у тому числі на хмарних сервісах, із застосуванням мов веб-програмування.

ПР11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).

ПР13. Володіти мовами системного програмування та методами розробки програм, що взаємодіють з компонентами комп'ютерних систем, знати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж, мати практичні навички технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення

Переддипломна практика

Метою переддипломної практики є сприяння вдосконаленню отриманих здобувачами вищої освіти теоретичних знань, практичних навичок та підвищенню кваліфікації в ході їх безпосереднього контакту на підприємствах, в установах, організаціях тощо з виробничо-технологічними циклами та бізнес-процесами для формування в кінцевому підсумку професійних здібностей, необхідних для вирішення проблем і задач, з якими вони, в майбутньому молоді спеціалісти, зустрінуться на виробництві чи в бізнесі, а також збір матеріалу для виконання випускних кваліфікаційних робіт (проектів).

У відповідності до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальності

ФЗ «Комп'ютерні науки» при проходженні виробничої практики здобувачі повинні опанувати наступні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.

ПР16. Розуміти концепцію інформаційної безпеки, принципи безпечного проектування програмного забезпечення, забезпечувати безпеку комп'ютерних мереж в умовах неповноти та невизначеності вихідних даних.

2. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Організація проходження практики здійснюється у відповідності до «Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Державному університеті економіки і технологій (нова редакція) затвердженого Вченою радою Державного університету економіки і технологій (протокол № 1 від 31 серпня 2026 року).

Направлення здобувачів на практику проводиться відповідно до договорів, укладених університетом з підприємствами, і оформлюється наказом по університету.

Загальне методичне керівництво організацією та проведенням практики кафедра здійснює через керівників практики.

Керівник практики від Університету:

- розробляє для кожного здобувача індивідуальне завдання;
- проводить організаційний інструктаж та консультації перед початком практики;
- ознайомлює здобувачів вищої освіти з програмою практики, порядком її проходження, вимогами до оформлення та подання звітної документації;
- забезпечує методичний супровід практичної підготовки та надає консультації здобувачам під час проходження практики;
- за потреби здійснює консультативний супровід здобувачів із використанням інформаційно-комунікаційних технологій;
- взаємодіє з керівником практики від бази практики з питань організації та проходження практики;
- здійснює контроль за виконанням здобувачами програми практики;
- перевіряє звітну документацію, подану здобувачами;
- бере участь в оцінюванні результатів практичної підготовки відповідно

до критеріїв оцінювання, визначених освітньою програмою та силабусом;

- подає результати оцінювання на кафедру;
- інформує кафедру про проблемні питання, що виникли під час проходження практики, та подає пропозиції щодо вдосконалення її організації.

Керівник практики від бази практики:

Керівником практики від бази практики призначається працівник бази практики, який має відповідну професійну підготовку та досвід діяльності за напрямом практичної підготовки здобувача.

Керівник практики від бази практики:

- забезпечує необхідні умови для проходження практики відповідно до програми практики;
- ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами внутрішнього трудового (службового) розпорядку, вимогами охорони праці, пожежної безпеки та іншими локальними документами, що регулюють діяльність бази практики;
- організовує роботу здобувача відповідно до програми практики;
- забезпечує виконання здобувачем завдань практики та, за потреби, індивідуальних завдань;
- надає здобувачу необхідні консультації та методичну допомогу;
- контролює дотримання здобувачем трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку, вимог охорони праці та етичних норм поведінки;
- взаємодіє з керівником практики від Університету з питань проходження практики;
- надає характеристику (відгук) про результати проходження практики здобувачем, якщо це передбачено програмою практики або вимогами Університету;

- невідкладно інформує керівника практики від Університету про обставини, що перешкоджають проходженню практики або можуть вплинути на її результати.

Права та обов'язки здобувача вищої освіти

Під час проходження практичної підготовки здобувач вищої освіти **має право:**

- обирати базу практики відповідно до вимог програми практики;
- отримувати необхідні консультації та методичну допомогу від керівників практики;
- користуватися обладнанням, матеріалами, інформаційними ресурсами та документацією бази практики в межах, необхідних для виконання програми практики;
- звертатися до керівника практики від Університету з питань, що виникають під час проходження практики;
- у разі виникнення обставин, що унеможливають проходження практики на визначеній базі, звернутися до кафедри щодо вирішення питання про зміну бази практики або визначення іншого порядку проходження практики.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- своєчасно прибути на базу практики та виконувати програму практики;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового (службового) розпорядку бази практики, вимог охорони праці, пожежної безпеки та інших локальних нормативних документів;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики, та вказівки керівників практики;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання завдань практики та підготовки звітної документації;
- у разі використання технологій штучного інтелекту під час виконання індивідуальних завдань або підготовки звітної документації забезпечувати дотримання принципів академічної доброчесності, вимог

щодо прозорості використання таких технологій та внутрішніх нормативних документів Університету;

- дотримуватися вимог щодо захисту інформації та нерозголошення конфіденційної інформації, якщо така стала відома під час проходження практики;
- своєчасно оформити та подати звітну документацію відповідно до вимог програми практики та силабусу;
- невідкладно повідомляти керівника практики від Університету про обставини, що можуть вплинути на проходження практики або виконання її програми.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до навчального плану, графіка освітнього процесу, наскрізної програми практичної підготовки, силабусу практики та наказу ректора Університету.

3.2. До початку проходження практики здобувач повинен бути ознайомлений із програмою практики, вимогами до її проходження, порядком оформлення звітної документації, критеріями оцінювання результатів практики та правилами безпечної поведінки.

3.3. Під час проходження практики здобувач виконує завдання, визначені програмою практики, локальних нормативних документів бази практики та вказівок керівників практики.

3.4. До початку проходження практики здобувач вищої освіти отримує направлення на практику (за потреби), щоденник практики та інші документи, передбачені наскрізною програмою практичної підготовки або силабусом практики.

3.5. У перший день проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний прибути до бази практики, пройти інструктаж з охорони праці,

пожежної безпеки та ознайомитися з правилами внутрішнього трудового (службового) розпорядку, якщо це передбачено діяльністю бази практики.

3.6. Під час проходження практики здобувач виконує завдання, передбачені програмою практики, індивідуальні завдання (за наявності), веде щоденник практики (якщо його ведення передбачено) та формує звітну документацію.

3.7. У разі виникнення обставин, що унеможливають подальше проходження практики на визначеній базі, здобувач вищої освіти невідкладно повідомляє про це керівника практики від Університету. Рішення щодо зміни бази практики, перенесення строків або визначення іншого порядку проходження практики приймається відповідно Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ДУЕТі.

3.8. У разі проходження практики із застосуванням дистанційних технологій взаємодія між здобувачем, керівником практики від Університету та керівником практики від бази практики може здійснюватися з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

3.9. Після завершення практики здобувач вищої освіти подає керівнику практики від Університету звітну документацію у строки та порядку, визначені силабусом практики.

3.10. У разі виникнення надзвичайних обставин, зокрема введення воєнного стану, надзвичайного стану, карантинних або інших обмежень, що унеможливають проходження практики у звичайному режимі, Університет може змінити форму організації практичної підготовки, базу практики, строки її проведення або інші умови проходження практики за умови забезпечення досягнення програмних результатів навчання відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

4. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика зі спеціальності ФЗ «Комп'ютерні науки» проводиться відповідно до графіка освітнього процесу та є обов'язковою складовою професійної підготовки здобувачів бакалаврського рівня. Практика організовується на базі Університету або на підприємствах та установах, діяльність яких пов'язана з інформаційними технологіями, розробленням та експлуатацією програмного забезпечення, інформаційних систем чи комп'ютерних мереж.

Основним завданнями виробничої практики є:

- закріплення та поглиблення студентами знань з дисциплін нормативної та варіативної частини навчального плану циклу професійної та практичної підготовки, та природничо-наукової підготовки зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»;
- набуття та вдосконалення студентами практичних навичок у розв'язанні конкретних питань, пов'язаних із розробкою інформаційних систем, концепції групової динаміки та оформленні технічної документації на інформаційну систему;
- вивчення організаційної структури та функціонування організації, правових засад та сфери діяльності;
- підбір нормативно-правових, інформаційних, статистичних матеріалів, їх систематизація і аналіз;
- прогнозування основних показників та перспектив розвитку бази практики;
- практичне застосування теоретичних знань у напрямках діяльності;
- математичні моделі об'єктів проектування;
- алгоритмічне та програмне забезпечення інформаційних систем.

Перед початком практики здобувачі/чки вищої освіти ознайомлюються з програмою, завданнями, правилами безпеки, вимогами до ведення щоденника

та підготовки звіту. Керівник практики від закладу освіти проводить інструктаж і розподіляє індивідуальні завдання.

Програма виробничої практики.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти проводиться на підприємствах, в організаціях та установах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів .

Як бази практики можуть використовуватися державні та недержавні установи, служби, підприємства й організації, які мають необхідні умови й можливості для проведення практики, а також структурні підрозділи університету.

За час виробничої практики здобувач зобов'язаний виконати дві групи завдань практичної підготовки:

Перша група - збирання інформації про діяльність підприємства – бази практики, зокрема: структуру ІТ-підрозділу, основні напрями роботи, технологічні процеси, використовувані програмні засоби, інструменти розроблення та адміністрування..

Друга група - вивчення комплексу питань фахової практичної підготовки, обумовлених вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра.

Здобувач/ка вищої освіти на первинних посадах виконує здебільшого стандартні технічні та операторські завдання: проводить аналіз даних, виконує тестування програмних модулів, здійснює налаштування програмного забезпечення, обробляє технічну документацію, бере участь у виконанні невеликих фрагментів проєктів відповідно до визначених алгоритмів. Також збирає, систематизує й аналізує інформацію, необхідну як для виконання посадових обов'язків, так і для підготовки звіту з виробничої практики.

Джерелами інформації для підготовки звіту є технічна та проєктна документація, внутрішні регламенти та інструкції, документація з програмних продуктів, дані систем контролю версій, звіти про виконання завдань у системах управління проєктами, результати спостережень на робочих місцях, інші матеріали, що відображають реальну діяльність ІТ-підрозділу чи підприємства.

Таблиця 1

Семестровий план виробничої практики

Тиждень/ Дата	Тема, план/короткі тези	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
1 етап	Здійснюється ознайомлення зі структурою підрозділу підприємства, де проводиться виробнича практика, його мети і основних завдань, організаційних засад діяльності, нормативно-правової документації, на якій ґрунтується його діяльність, тощо. Відбувається практична демонстрація вмінь використовувати базові знання з інформатики та сучасних інформаційних систем та технологій; програмування та застосування програмних засобів для безпечної роботи в комп'ютерних мережах; створювати бази даних та Інтернет - ресурси; розробляти алгоритми і комп'ютерні програми на мовах високого рівня із застосуванням технологій об'єктно-орієнтованого програмування для реалізації задач проектування та використання інформаційних систем та технологій.		Індивідуальні завдання видаються здобувачам вищої освіти з метою набуття ними під час практики умінь та навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних питань. Їх зміст конкретизується керівниками практики від підприємства відповідно до запитів бази практики за попереднім узгодженням з керівником виробничої практики від кафедри. Виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних завдань активізує їхнє творче мислення, підвищує ініціативу і здатність самостійно аналізувати та узагальнювати підсумки роботи й робить проходження практики більш конкретними та цілеспрямованими. Індивідуальне завдання формується, виходячи із специфіки діяльності підприємства-бази практики.
2 етап	Практикант повинен зосередитися на знайомстві з основними функціями, професійними вимогами та типовими посадовими інструкціями для працівників підприємства, що займаються системним аналізом об'єктів проектування, обґрунтуванням вибору структури, алгоритмів та способів оброблення інформації в інформаційних системах та технологіях з врахуванням соціальних, екологічних, етичних та економічних аспектів; вимог охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.		Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним здобувачом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька здобувачів.
3 етап	Самостійна робота здобувачів вищої освіти під час реалізації того чи іншого конкретного завдання.		
4 етап	На заключному, етапі здобувачі вищої освіти підводять підсумки проходження виробничої практики з обов'язковим написанням письмового звіту практики. За підсумками проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти повинні виконати, оформити та здати на кафедру звіт про проходження практики, який є результативною формою практики.		

5. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти розглядається як передостанній етап процесу підготовки майбутніх висококваліфікованих фахівців і дає здобувачу реальну можливість узагальнити і систематизувати свої знання в області фундаментальних та прикладних наук і направити їх на самостійне розв'язання комплексу науково-дослідних завдань в області інформаційних технологій проектування при виконанні випускної кваліфікаційної роботи.

Завдання переддипломної практики для здобувачів спеціальності F3 «Комп'ютерні науки» полягає у:

- виборі та складанні загальної характеристики підприємства, установи або ІТ-компанії як об'єкта розроблення, впровадження чи експлуатації інформаційних систем; вивченні основних напрямів її діяльності, технологічних процесів та інфраструктури;
- ознайомленні з роботою керівників, менеджерів проєктів, аналітиків, розробників, тестувальників та інших фахівців, які забезпечують управління ІТ-проєктами, роботу технічних підрозділів та підтримку інформаційних систем;
- ознайомленні з установчими документами організації, регламентами роботи ІТ-відділу, політиками безпеки, стандартами розроблення програмного забезпечення та іншою нормативною документацією;
- вивченні практик організації роботи персоналу в ІТ-середовищі, у тому числі методологій управління командами розробників;
- формуванні умінь здійснювати інформаційне забезпечення процесів розроблення та супроводу інформаційних систем, збирання та структурування технічних даних;
- засвоєнні порядку моніторингу зовнішнього середовища ІТ-сфери, включаючи аналіз ринку технологій, інновацій, програмних продуктів та конкурентного середовища;

- засвоєнні методів аналізу джерел інформації, методів дослідження внутрішніх процесів організації, включаючи аналіз бізнес-процесів, технологічних схем, архітектури інформаційних систем;
- формуванні вмінь визначати можливості та загрози для ІТ-проектів і технологічних рішень, виявляти сильні та слабкі сторони програмних продуктів або інфраструктури;
- формуванні у здобувачів і здобувачок вищої освіти навичок професійної комунікації, командної роботи, участі в технічних обговореннях, презентації результатів;
- накопиченні необхідної інформації та практичного матеріалу для наукових досліджень, індивідуальних завдань та підготовки кваліфікаційної роботи.

Практика проводиться в *колективній та індивідуальній формах*, які тісно пов'язані і доповнюють одна одну. Колективна форма передбачає консультації, бесіди зі спеціалістами, екскурсії по підприємству тощо. Індивідуальна форма – це безпосереднє вивчення програмних питань виробничої практики, виконання відповідних розрахунків, проведення досліджень, необхідних для підготовки звіту з практики.

Базами практики можуть виступати промислові підприємства будь-якої галузі (гірничо-видобувної, металургійної, хімічної, легкої, харчової, машинобудівної тощо) та форми власності, запропоновані кафедрою або ж такі, за якими здобувачами надані гарантійні листи встановленого зразку, за погодженням із кафедрою. Якщо за базу практики буде обрано підприємства інших галузей національної економіки, то програма практики виконується з урахуванням їхньої специфіки.

Загальна тривалість практики визначається навчальним планом.

Програма переддипломної практики

Переддипломна практика здобувачів спеціальності F3 «Комп'ютерні науки» проводиться на підприємствах, в установах та організаціях, діяльність яких відповідає меті й завданням практики, а також вимогам освітньо-

професійної програми підготовки бакалаврів з комп'ютерних наук. Як бази практики можуть використовуватися ІТ-компанії, підприємства з розвиненою інформаційною інфраструктурою, організації, що займаються розробленням, впровадженням або експлуатацією інформаційних систем та програмного забезпечення, а також відповідні структурні підрозділи університету.

Під час переддипломної практики здобувач/ка вищої освіти має виконати дві групи завдань:

Перша група – збирання інформації про діяльність підприємства – бази практики, зокрема: структуру ІТ-підрозділу, основні напрями роботи, технологічні процеси, використовувані програмні засоби, інструменти розроблення та адміністрування.

Друга група – вивчення комплексу фахових питань, визначених освітньо-професійною програмою спеціальності, що охоплюють практичні аспекти програмування, проєктування інформаційних систем, роботи з базами даних, тестування ПЗ, адміністрування мереж та інші професійно орієнтовані завдання.

Здобувач/ка вищої освіти на первинних посадах виконує здебільшого стандартні технічні та операторські завдання: проводить аналіз даних, виконує тестування програмних модулів, здійснює налаштування програмного забезпечення, обробляє технічну документацію, бере участь у виконанні невеликих фрагментів проєктів відповідно до визначених алгоритмів. Також збирає, систематизує й аналізує інформацію, необхідну як для виконання посадових обов'язків, так і для підготовки звіту з переддипломної практики.

Джерелами інформації для підготовки звіту є технічна та проєктна документація, внутрішні регламенти та інструкції, документація з програмних продуктів, дані систем контролю версій, звіти про виконання завдань у системах управління проєктами, результати спостережень на робочих місцях, інші матеріали, що відображають реальну діяльність ІТ-підрозділу чи підприємства.

Орієнтовний графік проходження переддипломної практики

бакалавра із зазначенням термінів виконання окремих її етапів наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Календарний графік проходження практики зі спеціальності бакалавра

№ з/п	Зміст роботи	Витрати часу на виконання завдань (днів)
1	Проходження інструктажу з техніки безпеки	на початку практики
2	Ознайомлення із станом використання ІТ-технологій в проєктних рішеннях на базі практики	
3	Визначення проєктних підходів в діяльності підприємства. Визначення предмета дослідження. Визначення мети та задач дослідження	
4	Вибір та обґрунтування ІТ-технологій в процесі реалізації проєктного рішення.	
5	Розробка концепції проєкту	
6	Обґрунтування вибору інструментальних засобів	
7	Робота в структурному підрозділі і виконання завдань від бази практики.	
8	Аналіз результатів переддипломної практики	
9	Підготовка і оформлення документації до розробленого програмного продукту (індивідуального завдання); отримання відгуку на програмний продукт від керівника бази практики із зазначенням ефективності його впровадження; оформлення документів по результатах виробничої практики за встановленим кафедрою зразком.	
Разом		

6. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ

Підсумки практичної підготовки підводяться після завершення практики на підставі оцінювання результатів навчання, виконання програми практики та поданої здобувачем вищої освіти звітної документації.

Звіт оформлюють відповідно до Вимог з оформлення письмових робіт у Державному університеті економіки і технологій затверджених Вченою радою Державного університету економіки і технологій (протокол № 11 від «27» березня 2025 р.).

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх

розділів програми практики та узагальнюючі висновки. Звіт подається у дводенний термін після завершення практики.

Структура і зміст звіту, а також пропорції між розділами визначаються специфікою бази практики, напрямом діяльності організації та переліком отриманих здобувачем вищої освіти завдань.

У звіті окремо необхідно відобразити:

- відповідність методів, підходів та технологій, що використовуються організацією-базою практики, сучасним вимогам галузі інформаційних технологій;
- відповідність застосованих інструментів, методик розроблення ПЗ, принципів побудови інформаційних систем сучасним стандартам і практикам ІТ-індустрії;
- використання актуальних фреймворків, мов програмування, систем контролю версій, методів тестування й підходів до забезпечення кібербезпеки;
- інноваційні рішення, підходи та технології, що підвищують ефективність розробки, впровадження або експлуатації інформаційних систем.

Рекомендована структура звіту

Вступ

1. Загальна характеристика організації (бази практики) – сфера діяльності, структура, ІТ-підрозділи, основні напрями роботи.
2. Опис інформаційної інфраструктури та технологічного середовища – апаратне забезпечення, мережеві рішення, програмні комплекси, середовища розроблення.
3. Аналіз та опис проєктів/задач, у яких брав участь здобувач вищої освіти – постановка задач, вимоги, моделі, інструменти, етапи виконання.
4. Опис процесу розроблення програмного забезпечення – технології, методології, мови програмування та ін.
5. Тестування, налагодження та документування програмних рішень –

застосовані техніки тестування, результати перевірки, виявлені помилки.

6. Аналіз безпеки та надійності інформаційних систем – засоби захисту, політика безпеки, виявлені ризики, рекомендації.
7. Оцінка ефективності використаних ІТ-рішень та пропозиції щодо їх удосконалення

Висновки

Список використаних джерел.

Додатки (фрагменти коду, діаграми, схеми БД, моделі UML, скриншоти, документація тощо).

Вимоги до змісту вступу.

У вступі необхідно: обґрунтувати актуальність практичної підготовки фахівця у галузі інформаційних технологій; чітко сформулювати мету і завдання практики; визначити об'єкт та предмет дослідження; описати методи та інформаційну базу, використану під час виконання практичних завдань (аналіз документації, програмні інструменти, технічні засоби тощо).

Вимоги до висновків.

У висновках необхідно стисло подати: основні результати роботи, виконані завдання; висновки щодо організації процесу розроблення ПЗ, рівня автоматизації або ефективності ІТ-рішень; пропозиції з удосконалення інфраструктури, процесів або інструментів.

Обсяг та оформлення звіту.

Загальний обсяг звіту (без додатків) має становити 25–30 сторінок. Вимоги до оформлення звіту ідентичні вимогам до оформлення курсових робіт. Приклад оформлення титульного аркушу наведено у додатку Б Методичних вказівок.

Порядок подання звіту.

- здобувач/ка вищої освіти подає керівнику практики від підприємства: звіт, заповнений щоденник практики;
- керівник від бази практики, за умови позитивної оцінки, складає характеристику, засвідчує її підписом і печаткою організації та заносить

оцінку до щоденника;

- здобувач/ка вищої освіти подає звіт на кафедру для реєстрації та перевірки керівником від університету;
- керівник практики від кафедри рецензує звіт, виставляє попередню оцінку і надає рекомендацію до захисту;
- у разі суттєвих недоліків звіт повертається на доопрацювання.

Захист звіту.

Захист приймає комісія, призначена завідувачем кафедри.

Здобувач/ка вищої освіти готує: усну доповідь; (за бажанням) презентацію або інший ілюстративний матеріал щодо результатів практики.

За результатами захисту виставляється підсумкова оцінка, яка вноситься у: титульний аркуш звіту; відомість; залікову книжку здобувача.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Організація та оцінювання результатів практичної підготовки здійснюються відповідно до Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Державному університеті економіки і технологій, а також методичних рекомендацій щодо проходження відповідного типу практики.

Під час оцінювання результатів практичної підготовки враховуються:

- повнота та якість виконання завдань практичної підготовки;
- рівень сформованості практичних умінь і навичок;
- здатність застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності;
- якість звітних матеріалів;
- здатність аналізувати та узагальнювати результати практичної діяльності;
- результати захисту;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

Під час захисту результатів практичної підготовки здобувач вищої освіти представляє результати проходження практики та відповідає на запитання членів комісії, складеної з викладачів профільюючої кафедри та керівника практики від університету.

Звіт після захисту передається на збереження до архіву кафедри.

Оцінювання результатів практики здійснюється у відповідності до критеріїв «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті економіки і технологій, затверджене Вченою радою Державного університету і технологій (протокол № 1 від 31 серпня 2026 року) (додаток В).

Підсумкова оцінка за практичну підготовку формується за результатами виконання програми практики, якістю звітних матеріалів та результатами захисту.

Практична підготовка вважається успішно виконаною, якщо здобувач вищої освіти отримав не менше 60 балів.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики, не подав звітну документацію у встановлений строк без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, вважається таким, що має академічну заборгованість.

Ліквідація академічної заборгованості з практичної підготовки здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та інших внутрішніх нормативних документів Університету.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ННІ	Економіки та бізнес освіти
Кафедра	Економіки та цифрового бізнесу
Спеціальність	F3 «Комп'ютерні науки»
Форма навчання	
Група	

ЗВІТ З _____ ПРАКТИКИ

здобувача	<hr/>		
	<i>(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)</i>		
База практики	<hr/>		
	<i>(повна назва бази дослідження)</i>		
Термін практики	<hr/>		
Керівник від університету	<hr/>		
	<i>(наук. ступінь, вчене звання)</i>	<i>(підпис)</i>	<i>(прізвище, ініціали)</i>

Захист звіту з практики

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії із захисту

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<i>(прізвища, ініціали)</i>	<i>(підписи)</i>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ННІ	Економіки та бізнес освіти
Кафедра	Економіки та цифрового бізнесу
Спеціальність	F3 «Комп'ютерні науки»
Форма навчання	

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри _____
(назва кафедри)

(підпис) (Ім'я, прізвище)
«_____» _____ 20____ року

ЗАВДАННЯ

щодо вивчення виробництва та збору матеріалів
у ході проходження виробничої (навчальної) практики

Здобувач _____
(Ім'я, прізвище)

курс _____ група _____
направляється для проходження виробничої (навчальної) практики на

(назва бази практики)

1. Тема індивідуального завдання _____

2. Зміст звіту: _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

3. Строк подання здобувачем звіту на кафедру до «_____» _____ 20____ р.

Керівник практики
від університету

(підпис)

(Ім'я, прізвище керівника практики від університету)

Критерії оцінювання результатів практичної підготовки

1. Оцінювання результатів практичної підготовки здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до вимог Положення.

2. Для практичної підготовки, що передбачає захист, підсумкова оцінка формується за такими складовими:

- ✓ результати проходження практики — до 50 балів;
- ✓ захист результатів практики — до 50 балів.

3. Результати проходження практики оцінюються керівником практики від Університету з урахуванням виконання програми та індивідуальних завдань практики, сформованості практичних умінь, здатності застосовувати набуті знання у практичній діяльності, якості звітних матеріалів, а також відгуку та/або оцінки керівника від бази практики.

4. Захист результатів практики оцінюється комісією з урахуванням представлення результатів практики, здатності аналізувати й узагальнювати набутий практичний досвід, обґрунтовувати виконані завдання та отримані результати, а також повноти, точності й аргументованості відповідей на запитання.

5. Критерії оцінювання **результатів проходження практики**

Рівень виконання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Високий	45–50	Програму та індивідуальні завдання практики виконано повністю й на високому рівні; здобувач демонструє сформовані практичні вміння та здатність самостійно застосовувати набуті знання у практичній діяльності; виконані завдання та отримані результати є повними, якісними й належно обґрунтованими; звітні матеріали повністю відображають зміст і результати практики, є логічними, структурованими та відповідають установленим вимогам.
Достатній	40–44	Програму та індивідуальні завдання практики виконано повністю; здобувач демонструє належні практичні вміння та здатність застосовувати набуті знання у практичній діяльності; виконані завдання та отримані результати загалом є правильними й обґрунтованими; звітні матеріали достатньо повно відображають зміст і результати практики та загалом відповідають установленим вимогам. Наявні окремі несуттєві недоліки, що не впливають на загальний результат практики.
Середній	35–39	Програму та індивідуальні завдання практики загалом виконано, однак окремі завдання виконано недостатньо повно або якісно; здобувач демонструє практичні вміння, але має окремі труднощі із самостійним застосуванням набутих знань; обґрунтування окремих виконаних завдань або отриманих результатів потребує уточнення; звітні матеріали загалом відображають зміст і результати практики, але мають окремі змістові, структурні та/або технічні недоліки.
Задовільний	30–34	Програму та індивідуальні завдання практики виконано частково; здобувач демонструє базові практичні вміння, але має суттєві труднощі із самостійним застосуванням набутих знань; окремі завдання та отримані результати є неповними або недостатньо обґрунтованими; звітні матеріали лише частково відображають зміст і результати практики та мають суттєві недоліки.
Низький	1–29	Програму та індивідуальні завдання практики виконано фрагментарно або з істотними недоліками; здобувач не демонструє належного рівня практичних умінь та здатності

		застосовувати набуті знання у практичній діяльності; виконані завдання й отримані результати є неповними, необґрунтованими або містять суттєві помилки; звітні матеріали не дають цілісного уявлення про зміст і результати практики та/або істотно не відповідають установленим вимогам.
Результат не продемонстровано	0	Практику не пройдено та/або звітні матеріали, необхідні для оцінювання результатів практики, не подано.

6. Критерії оцінювання захисту результатів практики

Рівень виконання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Високий	45–50	Здобувач логічно, послідовно й змістовно представляє результати практики; вільно володіє матеріалом; самостійно аналізує та узагальнює набутий практичний досвід; аргументовано обґрунтовує виконані завдання, прийняті рішення та отримані результати; надає повні, точні й аргументовані відповіді на запитання членів комісії.
Достатній	40–44	Здобувач логічно й послідовно представляє результати практики; добре володіє матеріалом; аналізує та узагальнює набутий практичний досвід; обґрунтовує виконані завдання, прийняті рішення та отримані результати; надає правильні й достатньо аргументовані відповіді на запитання членів комісії. Наявні окремі несуттєві неточності.
Середній	35–39	Здобувач загалом послідовно представляє основні результати практики та володіє матеріалом; аналіз і узагальнення набутого практичного досвіду є недостатньо повними; обґрунтування окремих виконаних завдань, прийнятих рішень або отриманих результатів потребує уточнення; відповіді на окремі запитання є неповними або недостатньо аргументованими.
Задовільний	30–34	Здобувач представляє основні результати практики, однак виклад є фрагментарним або недостатньо послідовним; демонструє базове володіння матеріалом; має суттєві труднощі з аналізом та узагальненням набутого практичного досвіду, обґрунтуванням виконаних завдань і отриманих результатів; відповіді на запитання є переважно неповними та містять суттєві неточності.
Низький	1–29	Представлення результатів практики є фрагментарним і не дає цілісного уявлення про її зміст та результати; здобувач фрагментарно володіє матеріалом; не може належно проаналізувати та узагальнити набутий практичний досвід, обґрунтувати виконані завдання й отримані результати; більшість відповідей на запитання є неправильними, фрагментарними або відсутніми.
Результат не продемонстровано	0	Здобувач не з'явився на захист або не продемонстрував результатів, що можуть бути оцінені.